

IZRAĐEVINE OD ROŽNJAKA IZ MARKOVE ŠPILJE U ZBIRCI KOPNE NE ARHEOLOGIJE MUZEJA HVARSKE BAŠTINE – KATALOŠKI POPIS

Dio muzejske građe u Zbirci kopnene arheologije Muzeja hvarske baštine predmeti su koji svjedoče o životu na otoku Hvaru u neolitik i potječu iz špiljskih arheoloških nalazišta. Među građom s istraživanja Grga Novaka najviše predmeta izrađevine su od rožnjaka iz Markove špilje. Donosi se kataloški popis svih 217 tipološki i kronološki razvrstanih predmeta.

Ključne riječi: Muzej hvarske baštine; Zbirka kopnene arheologije; Markova špilja; izrađevine od rožnjaka; kataloški popis

Objavom kataloškog popisa izrađevina od rožnjaka iz Markove špilje pruža se uvid u dio fundusa Zbirke kopnene arheologije prezentirajući dio bogate ostavštine prapovijesnog materijala iz hvarskih špiljskih arheoloških nalazišta što se čuva u Muzeju hvarske baštine. Sa zahvalnošću i poštovanjem prema istraživačima Markove špilje, Grgi Novaku i Božidaru Čečuku, podsjećamo na dvije obljetnice u 2024.: 100 godina od objavljivanja knjige *Hvar*, u kojoj G. Novak prvi put piše o Markovoj špilji, i 95. obljetnica rođenja B. Čečuka. Njihovi izvještaji o istraživanjima, objavljeni u *Arheološkim radovima i raspravama HAZU-a*, osnovni su izvor za stručnu obradu, inventarizaciju i katalogizaciju izrađevina iz Markove špilje kao muzejskih predmeta.

Zbirka kopnene arheologije u Muzeju hvarske baštine sadrži predmete iz prapovijesnog, antičkog i kasnoantičkog razdoblja, svjedočeći o tisućljetnom kontinuitetu života na otoku Hvaru. O životu otočana u mlađem kamenom dobu – neolitik najviše doznajemo na osnovi predmeta koji potječu iz špiljskih arheoloških nalazišta, a u Zbirci, među predmetima iz Markove špilje, najzastupljenije su izrađevine od rožnjaka.

Markova špilja značajno je arheološko nalazište i zaštićeno kulturno dobro RH.¹ Nalazi se na zapadnom dijelu otoka Hvara, na rtu Pelegrinu, oko 3,5 km zapadno od grada Hvara. Izrađevine od keramike, kamena, kostiju, školjaka kao i ostatci životinjskih kostiju, morskih školjki i puževa datiraju u neolitik, eneolitik, brončano, željezno, grčko i rimsko doba. Najviše arheoloških ostataka je iz neolitika. Faza starijeg neolitika pripisuje se *impresso* kulturi datiranoj u prvu polovinu 6. tis. pr. Kr. Mlađa

1 Registar kulturnih dobara. Web: <https://registar.kulturnadobra.hr/#/details/Z-5794> (20. 8. 2024.)

faza neolitika, razdoblje kada je čovjek špilju najviše koristio, pripisuje se hvarskoj kulturi datiranoj u 5. tis. pr. Kr., a u njoj su prisutni i srednjoneolitički keramički ulomci danilsko-ripolskog kulturnog kruga iz druge polovine 6. tis. pr. Kr.²

Prve vijesti o nalazima iz Markove špilje donosi Grgur Bučić (1829. – 1911.), svestrani hvarski prirodoslovac i prvi istraživač prapovijesnih nalazišta na otoku, koji je špilju istraživao krajem XIX. st.³

U XX. st. špilju je istraživao Hvaranin Grga Novak (1988. – 1978.), znameniti hrvatski arheolog i povjesničar, dugogodišnji predsjednik HAZU-a u Zagrebu, čija su istraživanja špiljskih nalazišta na srednjodalmatinskim otocima, posebice onih hvarskih, obilježivši razvoj prapovijesne arheologije u Hrvatskoj, na temelju obilja arheološkog materijala ponudila nove spoznaje o životu ljudi u prapovijesnom razdoblju na ovim prostorima i ulozi Jadranskog mora u ondašnjim komunikacijama.

Vršio je probna iskopavanja od 1912. do 1914. i o rezultatima izvijestio u knjizi *Hvar 1924.*⁴

Sustavna arheološka istraživanja vršio je od 1956. do 1978., a rezultati su objavljeni u časopisu *Arheološki radovi i rasprave* HAZU-a, u brojevima 1, 2, 4-5, 6, 7 i 8-9 od 1959. do 1982.⁵ G. Novak obradio je bogati materijal iz slojeva debljine gotovo 12 metara postavivši Markovu špilju među najvažnija nalazišta za proučavanje neolitičkih kultura jadranskog i sredozemnog kulturnog kruga.⁶ U središtu Novakovog zanimanja bila je keramika pa je najistaknutije ulomke detaljno opisao. Kamene i koštane izrađevine nije pojedinačno opisivao, naveo je broj izrađevina pronađenih u određenom kvadrantu i dubini i prikazao ih, osim u broju 8-9, na tablama s fotografijama. Nažalost, planirana monografija *Prehistorijski Hvar II – Markova špilja* u kojoj bi sintetizirao rezultate istraživanja i dodatno razjasnio pitanje podrijetla i nastanka drugih kultura koje se javljaju uz hvarsku nije realizirana.⁷

Novakov dugogodišnji suradnik u istraživanjima bio je Božidar Čečuk (1929. – 2011.), hrvatski arheolog koji je svoj radni vijek posvetio istraživanjima prapovijesnih kultura na istočnom Jadranu, na dalmatinskim i kvarnerskim otocima. U istraživanjima hvarskih nalazišta sudjelovao je, u Novakovoj ekipi, od studentskih

2 Datacija prema: Stašo Forenbaher – Timothy Kaiser, Grapčeva spilja i apsolutno datiranje istočnojadranskog neolitika, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 92./1999., Split, 16, 17, 20, 32-34.

3 G. Buccich, Weitere prähistorische Funde bei Lesina, *Mittheilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien* XV/1885., 108-110.

4 Grgo Novak, *Hvar*, Beograd, 1924., 14-15.

5 Grga Novak, Markova spilja na otoku Hvaru, *Arheološki radovi i rasprave* I./1959., Zagreb, 5-60.

Grga Novak, Markova spilja na otoku Hvaru (II), *Arheološki radovi i rasprave* II./1962., Zagreb, 19-102.

Grga Novak, Markova spilja na otoku Hvaru, III, *Arheološki radovi i rasprave* IV. – V./1967., Zagreb, 95-234.

Grga Novak, Markova spilja na otoku Hvaru IV, *Arheološki radovi i rasprave* VI./1968., Zagreb, 61-179.

Grga Novak, Markova spilja na otoku Hvaru V, *Arheološki radovi i rasprave* VII./1974., Zagreb, 75-220.

Grga Novak - Božidar Čečuk, Markova spilja na otoku Hvaru VI, *Arheološki radovi i rasprave* VIII. – IX./1982., Zagreb, 11-33.

6 Novak - Čečuk, Markova VI, 11.

7 Novak - Čečuk, Markova VI, 11.

dana, a od 1958. sudjelovao je u istraživanju Markove špilje pri HAZU-u čijeg je Odsjeka za arheologiju od 1978. do umirovljenja bio upravitelj.

U *Arheološkim radovima i raspravama*, u brojevima 6, 7 i 8-9, odnosno od iskopavanja 1962., B. Čečuk izvještavao je o kamenim i koštanim izrađevinama iz Markove špilje.⁸ Iako u izvještajima nisu obuhvaćene sve kamene i koštane izrađevine, odnosno one iz ranijih godina istraživanja, i kako se navodi u zaključnom izvještaju, konačna ocjena uslijedit će nakon analize cjelokupnog materijala⁹, obuhvaćenu građu sustavno je obradio i donio osnovne značajke i zaključke, temelj za sav daljnji stručni i znanstveni rad na toj građi. Tipološki ih je razvrstao, pojedinačno opisao i prikazao na tablama s crtežima. Pronađeno je mnogo više kamenih izrađevina, a prevladavaju izrađevine od rožnjaka. Raznovrsne izrađevine od rožnjaka razvrstane su u nekoliko tipova: noževi, strugalice, strugači, svrdla, dijelovi srpa, dljeteta, pile, strelice, ostale izrađevine i odbici, a prevladavaju noževi.¹⁰ Izrađevine su načinjene na visokoj tehničkoj razini različitim tehnikama odlamanja od jezgre i obradbe.¹¹ Mnoge su izrađevine imale dvostruku ili čak trostruku namjenu, a neke se pojavljuju samo u jednom ili dva primjerka.¹² Osim tipičnih izrađevina svojstvenih neolitičkim kulturama, kod nekih izrađevina očit je utjecaj starijih, paleolitičkih i mezolitičkih kultura.¹³ Repertoar izrađevina raznovrsniji je u starijim stupnjevima hvarske kulture u kojima su prisutni i elementi drugih, srednjoneolitičkih, kultura.¹⁴ Izrađevine su izrađivane u špilji, što pokazuju pronađeni odbici i nedovršene izrađevine.¹⁵

Odsjek za arheologiju HAZU-a, zahvaljujući B. Čečuku, Muzeju hvarske baštine ustupio je dio arheološkog materijala s Novakovih istraživanja hvarskih nalazišta: Markove špilje, Grapčeve špilje i špilje Badanj. Materijal je u Muzej pristigao u četiri navrata: 1984., 1985., 2000. i 2004.¹⁶ Među materijalom najviše je građe iz Markove špilje, a najbrojnije su izrađevine od rožnjaka, 1985. evidentirane su 24 i 2000. 146 pristigle izrađevine. Dio materijala iz 2000. bio je pohranjen u papirnate omotnice. Materijal iz Markove špilje bio je u 35 omotnica na kojima su naznačeni kvadrant i dubina u kojima su predmeti pronađeni. U omotnicama bili su i kataloški listići. Na njima su ispisani podatci: kratica MS, kvadrant, dubina, skica, opis i dimenzije

8 Božidar Čečuk, Kamene i koštane ruketvorine Markove špilje (iskapanje 1962. godine), *Arheološki radovi i rasprave* VI./1968., Zagreb, 181-212.

Božidar Čečuk, Kamene i koštane ruketvorine Markove špilje II, *Arheološki radovi i rasprave* VII./1974., Zagreb, 221-258.

Božidar Čečuk, Kamene i koštane ruketvorine Markove špilje III, *Arheološki radovi i rasprave* VIII. – IX./1982., Zagreb, 35-62.

9 Novak - Čečuk, Markova VI, 12, 31.

10 Čečuk, Kamene, 183; Čečuk, Kamene II, 222, 223; Čečuk, Kamene III, 36.

11 Čečuk, Kamene, 191; Čečuk, Kamene III, 59.

12 Čečuk, Kamene, 182; Čečuk, Kamene II, 222.

13 Čečuk, Kamene, 195; Čečuk, Kamene II, 240; Čečuk, Kamene III, 59; Božidar Čečuk, Kampinijen na istočnoj obali Jadrana, *Adriatica praehistorica et antiqua, Miscellanea Gregorio Novak dicata*, ur. V. Mirosaljević, D. Rendić-Miočević i M. Suić, Zagreb, 1970., 88-93, 96, 98, T I 1, 2.

14 Čečuk, Kamene III, 60.

15 Čečuk, Kamene III, 60.

16 Arhiva Muzeja hvarske baštine 142/84, 296/85, 34/01, 211/04.

predmeta. Na popisu materijala predanog 2000. evidentirano je 119 izrađevina od rožnjaka koje su bile u 34 omotnice i 27 izrađevina u kutiji, među kojima su 23 izrađevine bile pohranjene u 3 papirnate vrećice na kojima je naznačeno: nalazište Markova špilja, kvadrant i dubina.

Stručna obrada ove građe u Muzeju uslijedila je 2019. i odnosi se na postupak inventarizacije, primarne obrade muzejskih predmeta. Tijekom stručne obrade svaki predmet usporedilo se s podacima sa spomenutih listića i onima iz članaka objavljenim u *Arheološkim radovima i raspravama*. Uvidjelo se da je u omotnicama 122 predmeta od rožnjaka, s time da su 2 evidentirana predmeta zapravo dijelovi druga 2 predmeta, i da 13 kataloških listića unutar omotnica odgovara predmetima iz ranije akvizicije, a 1 listić odgovara predmetu koji je predan bez omotnice s listićem. Među predmetima predanih Muzeju bez odgovarajućih omotnica i listića na nekima je očuvana signatura, što je olakšalo usporedbu s podacima u Novakovim i Čečukovim člancima, a dio predmeta nema signaturu ili nije očuvana pa ih se usporedilo najprije s fotografijama i crtežima u člancima, a zatim s tekstom. Tako je ustanovljeno da je još 47 predmeta od rožnjaka iz Markove špilje, 2 predmeta pridodana su popisu iz 1985. i 45 popisu iz 2000. što daje sveukupni broj od 217 predmeta koji uključuje i 1 predmet koji je u Muzej pristigao 1984. kao poklon Stjepana Kovačevića Bukve, radnika na Novakovim istraživanjima¹⁷.

Pomoću prikupljenih podataka načinjeno je 190 novih zapisa u Inventarnoj knjizi muzejskih predmeta koja se, kao sastavni dio primarne muzejske dokumentacije, vodi u računalnoj bazi podataka. Prijepis 27 zapisa iz stare, rukopisne Inventarne knjige u računalnu načinjen je ranije, 2011., uključujući i 2 zapisa kojima je kasnije izmijenjen podatak o mjestu nalaza.

Osim usporedbe predmeta s objavljenim podacima radi inventarizacije usporedio se i broj izrađevina od rožnjaka u Zbirci sa sveukupnim brojem objavljenih izrađevina od rožnjaka. U Zbirci je 217 predmeta, a u šest brojeva *Arheoloških radova i rasprava* objavljeno ih je 309. Tri predmeta iz Zbirke nisu objavljena, akvizicija iz 1984., 1 predmet među građom iz 1985. koji nema jasnu signaturu, ali vidi se brojka 68, vjerojatna godina istraživanja, i 1 predmet iz 2000. s odgovarajućim kataloškim listićem.

U 1. broju *Arheoloških radova i rasprava* objavljeno je 25 izrađevina s time da ih se 21 spominje u tekstu i prikazane su na tablama, a 4 su samo u tekstu. Od njih 21 u Zbirci je 1 predmet.

U 2. broju objavljene su 52 izrađevine, 31 se spominje u tekstu i prikazane su na tablama, a 21 je samo na tablama. U Zbirci ih je 34.

U broju 4-5 objavljene su 24 izrađevine. Prikazane su na tablama, a 16 ih se spominje u tekstu, od čega se za njih 8 navodi na kojoj su tabli prikazane. U Zbirci je 21 predmet.

U 6. broju u Novakovom izvještaju spominje se 61 izrađevina, na tablama s fotografijama je 59 izrađevina, a u Čečukovom izvještaju i na tablama s crtežima je po 60 izrađevina. U Zbirci je 56 predmeta.

¹⁷ Arhiva Muzeja hvarske baštine 179/84.

U 7. broju Novak navodi 85 izrađevina, na tablama s fotografijama je ih 83, Čečuk navodi 82 izrađevine i na tablama s crtežima ih je 82 dok je u Zbirci je 77 predmeta.

U broju 8-9 u oba teksta navodi se po 60 izrađevina, 62 su na tablama, a u Zbirci je 25 predmeta.

Iako se u Muzeju hvarske baštine ne čuvaju svi predmeti od rožnjaka iz Markove špilje, zastupljeni su različiti tipovi oruđa i slika su svakodnevnih djelatnosti što ih je čovjek tijekom dugog razdoblja neolitika obavljao. Poznato je da je hvarska neolitička zajednica preživljavala od sakupljačkih aktivnosti, ribolova, lova, stočarstva i poljodjelstva, a preživljavanje je ovisilo i o nabavi i izradi potrebnih sirovina i predmeta, stoga je jasno da su izrađevine od rožnjaka pokazatelji i tog važnog dijela strategije opstanka. Dakako, ta slika nudi osnovne predodžbe jer mnoga su pitanja o funkcioniranju društva u neolitiku na istočnom Jadranu, tako i ona o hvarskoj zajednici, otvorena. Vjerojatno bi planirana monografija o Markovoj špilji bila upotpunila saznanja o tome, a zacijelo će ih upotpuniti suvremeniji pristupi istraživanjima, analizi i interpretaciji arheoloških nalaza.¹⁸

Ovaj priređeni kataloški popis rezultat je rada na stručnoj obradi muzejske građe koji uključuje inventarizaciju i katalogizaciju građe što se u muzeju obavljaju s ciljem zaštite muzejskih predmeta, veće dostupnosti informacija o predmetima, kao i njihovog daljnjeg stručno-znanstvenog i društvenog vrednovanja. Dosadašnja prezentacija ove građe uključivala je manji broj predmeta: kao dio nekadašnjeg stalnog postava Arheološke zbirke i lapidarija dr. Grga Novak od 1985. do 2008., u sklopu projekta Srednje škole Hvar Prehistoric Hvar 2021., u Noći muzeja 2022. i u vodiču za djecu *Otkrij Muzej hvarske baštine 2024*. Ovdje se na jednom mjestu donose sve izrađevine od rožnjaka s Novakovih istraživanja Markove špilje u Muzeju hvarske baštine. Popis, osim što dokumentira dosadašnji stručni rad i prikupljeno znanje o tim predmetima, koristit će u budućem muzejskom radu, ponajprije pri izradi kataloga cjelokupnog fundusa Zbirke kopnene arheologije i pri izboru predmeta za novi stalni muzejski postav ili tematske izložbe, s ciljem daljnje interpretacije i muzejske komunikacije vrijednosti ovih izrađevina, najbrojnije skupine predmeta s Novakovih istraživanja hvarskih špiljskih arheoloških nalazišta u Zbirci. Markova špilja, Grapčeva špilja i špilja Badanj sinonimi su za hvarsku kulturu mlađeg neolitika na otocima i obali istočnog Jadrana, a njezino glavno obilježje, obojena glačana keramika, široj javnosti prilično je dobro poznat segment hvarske kulturne baštine, dok su neolitičke izrađevine od drugih materijala manje poznate. One doduše nisu obilježje po kojima se prepoznaje određena neolitička kultura, ali bile su njezin važan sastavni dio koje sada kao muzejski predmeti svojim značenjima mogu utjecati na percepciju baštine.

Daljnja stručno-znanstvena istraživanja i komparativna analiza ove i druge građe s hvarskih neolitičkih nalazišta u Muzeju rezultirali bi zacijelo njihovom donekle izmijenjenom interpretacijom, što se odnosi i na samu determinaciju tipova izrađevina, odnosno upotrebu njihova nazivlja. Za sad je u ovom popisu

18 Što se tiče otoka Hvara vidi: Stašo Forenbaher i Timothy Kaiser, *Grapčeva špilja*, Split, 2008.

pri razvrstavanju predmeta pretežno zadržano nazivlje sukladno sa spomenutim izvorima na kojima se popis bazira.

Kataloški popis donosi 217 predmeta. U kataloškim jedinicama navedeni su podatci: naslov predmeta, mjere (visina, širina i debljina), razdoblje, literatura i inventarna oznaka. Predmeti su poredani po tipovima i kronološki.

Najveća skupina predmeta su noževi (kat. br. 1 – 128) od kojih je veliki broj prilagođen i drugim namjenama pa mnogi spadaju i u takozvane noževe-strugalice (kat. br. 81 – 128), zatim slijede strugalice (kat. br. 129 – 147), strugači (kat. br. 148 – 173), svrdla (kat. br. 174 – 186), srpovi (kat. br. 187 – 191), pilice (kat. br. 192 – 195), dlijeta (kat. br. 196), strelice (kat. br. 197, 198), sjekire (kat. br. 199, 200), ostali (kat. br. 201 – 207), bodež (kat. br. 208) i odbojci (kat. br. 209 – 217).

Najstariji predmeti datiraju u stariji neolitik. Pronađeni su u najdonjim slojevima Markove špilje u kojima su pronađeni ulomci keramike *impresso* kulture (kat. br. 1 – 7, 129 – 137, 148 – 153). Većina predmeta datira u mlađi neolitik i pronađeni su u slojevima u kojima, među nalazima, prevladava keramika hvarske kulture (kat. br. 8 – 128, 138 – 147, 154 – 217).

Većina predmeta tipična su neolitička oruđa, međutim, karakteristike nekih predmeta povezuju se sa starijim načinom izrade oruđa, odnosno paleolitičkim ili mezolitičkim kulturama, i upućuju na to da se stariji način izrade oruđa zadržao u neolitiku ili na stariju dataciju. To se odnosi na konkavna udubljenja, prikladna za struganje, na rubovima različitih izrađevina (kat. br. 25, 26, 45, 51, 61, 68 – 70, 72, 76, 78, 98, 112, 113, 139 – 142, 145, 156, 157, 175) te oblike i način izrade nekih predmeta, ponajviše strugalica i strugača (kat. br. 138 – 147, 154, 156, 158, 159, 161, 166, 167, 198 – 200, 206, 207). Mezolitičkoj kulturi *campignien* pripada sjekira (kat. br. 199), a s tom kulturom mogu se povezati i druge izrađevine (kat. br. 139, 199, 206). Neki od tih predmeta pronađeni su na dubinama u kojima je pronađena i srednjoneolitička keramika, što bi isto moglo upućivati na stariju dataciju (kat. br. 138, 139, 144 – 146, 154, 158, 166, 175, 197, 200, 206, 207).

Svi noževi izrađeni su od odbojaka. Većina ih ima bilateralne oštrice. Na dorzalnoj strani oblikovane su tri ili dvije plohe pa je presjek trapezoidan ili trokutast. Većina noževa nije sačuvana u cijelosti. Nedostaju im oba ili jedan kraj, neki su odlomljeni slučajno, neki ciljano, a nekima nedostaje sami vrh. Noževi manjih dimenzija s prelomljenim krajevima pronađeni su i u slojevima starijeg neolitika (kat. br. 1 – 7). Dio noževa iz mlađeg neolitika kojima je sačuvan vrh imaju šiljati vrh, s time da je nekima sami vrh odbijen, pa su osim za rezanje mogli služiti i kao svrdla ili šiljci za bušenje (kat. br. 8 – 18). I mnogi drugi noževi zacijelo su doradivani da bi se prilagodili nekoj drugoj namjeni. Nekima je zaobljena baza stanjena pa su osim za rezanje mogli služiti kao dlijeta (kat. br. 24, 44 – 50, 53 – 55, 63, 64, 73). Neki su mogli imati i više namjena (kat. br. 64, 78). Prvi je, osim kao dlijeto, zbog ispupčenja na oštricama mogao služiti i kao svrdlo ili ubadač, a drugi ima doradenu oštricu kao pilica, konkavno udubljenje za struganje i vrh oblikovan u šiljak kao svrdlo.

Veliki broj predmeta klasificiran je kao noževi-strugalice. Radi se o noževima kojima je prelomljen ili doraden jedan ili oba kraja i mogli su služiti za struganje.

Većina ih je prelomljena ili zatupljena na jednom ili oba kraja (kat. br. 84 – 91, 93 – 128), a dio ih ima doradenu polukružnu bazu (kat. br. 81 – 83, 92).

Osim noževa-strugalica zastupljene su i strugalice drugačijih oblika. Različitih, arhaičnih oblika su strugalice iz starijeg neolitika (kat. br. 129 – 137). Strugalice iz mlađih slojeva pretežito su listolikog ili lepezastog oblika i po načinu izrade upućuju na starije kulture (kat. br. 138 – 147). I kod ovih izrađevina očito je da su mogle imati i drugu namjenu, zbog oštrica (kat. br. 139, 144) ili zbog vrha oblikovanog za bušenje ili ubadanje (kat. br. 137, 138, 144, 145).

Izrađevine svrstane među strugače također su različitih oblika. S unutarnje strane su glatki, a s vanjske s više nejednakih ploha. Oni iz sloja starijeg neolitika mikrolitičkog su karaktera (kat. br. 148 – 153), a manjih su dimenzija i oni iz slojeva mlađeg neolitika (kat. br. 154 – 165). Drugom tipu strugača pripadaju oni izrađeni na nožu, s obrađenim krajem i rubovima (kat. br. 166 – 173). I među ovim oruđima neka su mogla imati drugu namjenu: kao svrdlo (kat. br. 154), kao svrdlo i nož (kat. br. 155), kao dlijeto i nož (kat. br. 166), kao strelica (kat. br. 159), kao nož i mala sjekira (kat. br. 162).

Dio izrađevina koje su, osim za rezanje, mogle služiti i za druge namjene svrstane su pod svrdla, srpove i pilice. Svrdla imaju finu obradbu na vrhovima i rubovima (kat. br. 174 – 186), a nekima su rubovi mogli služiti i za struganje (kat. br. 175, 186). Izrađevine s odlomljenim krajevima koje imaju jedan rub s oštricom, a na drugom je sačuvana okorina ili je zatupljen služile su kao dijelovi srpa (kat. br. 187 – 191). Izrađevine koje imaju izrazito nazubljenu jednu ili obje oštrice svrstane su pod pilice (kat. br. 192 – 195).

Osim noževa koji su mogli služiti kao dlijeta jedna izrađevina u obliku lopatice svrstana je pod dlijeta (kat. br. 196). U strelice spadaju dvije izrađevine, od kojih je jedna nedovršena (kat. br. 197), a druga je mogla služiti i za ubadanje (kat. br. 198). Dvije izrađevine su sjekire. Sjekirica iz sloja starijeg neolitika je djelomično obrađeni oblatak, odnosno nedovršena izrađevina prekrivena okorinom i s oštricom na jednoj strani (kat. br. 199). Druga, iz mlađeg sloja, iz kulture *campignien*, sjekira je trokutastog oblika sa šiljatim vrhom i obrađenim rubovima (kat. br. 200).

Dio izrađevina čija namjena nije sasvim jasna nije klasificiran u određeni tip pa su na ovom popisu uvjetno nazvane šiljcima i strugačima. Neke imaju šiljati završetak pa ih se moglo koristiti kao šiljke, ubadače ili svrdla (kat. br. 201 – 203). Dvije masivnije izrađevine imaju obrađen rub pa su mogle služiti kao strugači, a jedna i kao gladilica (kat. br. 204, 205). Dvije izrađevine su doradene jezgre. Masivne su i čvrste, jedna je mogla služiti kao sjekira ili blanja (kat. br. 206), a druga kao strugač (kat. br. 207).

Jedna izrađevina klasificirana je kao bodež zbog svoje masivnosti i dužine (kat. br. 208).

Posljednja grupa predmeta su odbojci, od kojih je većina mogla služiti nekoj namjeni, vjerojatno kao strugači (kat. br. 210 – 215), svrdlo (kat. br. 214) ili nož (kat. br. 209).

KATALOŠKI POPIS

1. Nož

0,8 x 1,6 x 0,2 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII umjesto T. XLII), T. XLII 12; Čečuk, Kamene II, 234, T. XIII 11

M-1104

2. Nož

2,2 x 1,4 x 0,4 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 168 (piše T. XLIII umjesto T. XLII), T. XLII 13; Čečuk, Kamene II, 234, T. XIII 12

M-1106

3. Nož

2,4 x 1,6 x 0,2 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII umjesto T. XLII), T. XLII 11; Čečuk, Kamene II, 234, T. XIII 8

M-1107

4. Nož

2,8 x 1,6 x 0,5 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII umjesto T. XLII), T. XLII 7; Čečuk, Kamene II, 234, T. XIII 7

M-1108

5. Nož

3,4 x 1,5 x 0,6 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 168 (piše T. XLIII umjesto T. XLII), T. XLII 5; Čečuk, Kamene II, 234, T. XIII 5

M-1110

6. Nož

4,1 x 1 x 0,2 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII umjesto T. XLII), T. XLII 15; Čečuk, Kamene II, 234, T. XIII 14

M-1113

7. Nož

2,3 x 1,4 x 0,3 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 168 (piše T. XLIII umjesto T. XLII), T. XLII 14; Čečuk, Kamene II, 234, T. XIII 13

M-1114

8. Nož

5,5 x 1,6 x 0,3 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 125, T. XXVI 1; Čečuk, Kamene, 184, 186, 190, 203, T. I 1

M-844

9. Nož

5,5 x 1,6 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 96, T. XXVI 2; Čečuk, Kamene, 184, 199, T. I 3

M-851

10. Nož

2,6 x 1,2 x 0,3 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 125, T. XXVI 9; Čečuk, Kamene, 184, 190, 204, T. I 4

M-850

11. Nož

6,9 x 1,5 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 135, T. XXVI 5; Čečuk, Kamene, 184, 190, 205, T. I 8

M-978

12. Nož

6,6 x 1,3 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 121, T. XXXV 7; Čečuk,
Kamene II, 225-226, 231-232, T. IV 7
M-1007

13. Nož

6,8 x 1,8 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 71, T. XXIX 1

M-1075

14. Nož

7,7 x 2,4 x 0,7 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 74, T. XXXII 6

M-1077

15. Nož

8,4 x 2,3 x 0,9 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 80, T. XXXII 4

M-1091

16. Nož

4,4 x 0,9 x 0,3 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, T. XXXIII 5

M-1095

17. Nož

5,2 x 1,6 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak - Čečuk, Markova VI, 25; Čečuk,
Kamene III, 38, 47, T. I 8

M-1071

18. Nož

5,2 x 1,5 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak - Čečuk, Markova VI, 25; Čečuk,
Kamene III, 38, 47, T. I 9

M-1052

19. Nož

10,9 x 1,9 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 85, T. XXXII 2
M-1083

20. Nož

7 x 1,9 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 63, T. XXIX 4

M-1082

21. Nož

4,9 x 1,6 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 58, T. XXX 2

M-1084

22. Nož

9,3 x 1,8 x 0,7 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, T. XXXIII 7

M-1086

23. Nož

8,1 x 2,3 x 0,7 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, T. XXXIII 1

M-1100

24. Nož

10,8 x 2,5 x 0,7 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 113, T. XXVII 13;

Čečuk, Kamene, 185, 187, 201, T. IV 1

M-802

25. Nož

11,8 x 1,5 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 113, T. XXVII 12;

Čečuk, Kamene, 183, 187, 201-202, T. IV 2

M-803

26. Nož

12,7 x 2,5 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

- Novak, Markova V, 154, T. XXXIII 1; 5,8 x 1,7 x 0,7 cm
Čečuk, Kamene II, 224-225, T. I 1 Mlađi neolitik
M-791
27. Nož
11,3 x 1,7 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 154, T. XXXIII 2; Mlađi neolitik
Čečuk, Kamene II, 225, T. I 2 Novak, Markova III, 118, T. XXIX 4
M-794 M-972
28. Nož
10,5 x 1,5 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 154, T. XXXIII 3; Novak, Markova III, T. XXX 3
Čečuk, Kamene II, 225, T. I 3 M-993
M-792
29. Nož
10,4 x 2,3 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 143, T. XXXIV 4; Novak, Markova III, 159, T. XXIX 7
Čečuk, Kamene II, 225, T. II 2 M-896
M-887
30. Nož
11,4 x 2,7 x 0,8 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 198, T. XXXIII 4; Novak, Markova II, 71, T. XXIX 3
Čečuk, Kamene II, 225, T. II 1 M-1050
M-931
31. Nož
11,8 x 2,5 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Neobjavljen
M-690
32. Nož
9,3 x 2 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Neobjavljen
M-814
33. Nož
34. Nož
5,3 x 1,2 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 3
M-993
35. Nož
2,3 x 1,6 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 12
M-973
36. Nož
3,6 x 2,6 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, 159, T. XXIX 7
M-896
37. Nož
4,8 x 2,2 x 0,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 20, T. XXX 9
M-864
38. Nož
2,9 x 2,2 x 0,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 20, T. XXX 9
M-864
39. Nož
6,4 x 2,5 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 63, T. XXIX 5
M-1051
40. Nož
8 x 1,9 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 80, T. XXXII 3

- M-1053
41. Nož
5 x 2 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, T. XXXIII 6
M-1059
42. Nož
3,8 x 2,2 x 0,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 71, T. XXIX 2
M-1062
43. Nož
5,1 x 1,6 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 63, T. XXIX 6
M-1087
44. Nož
5,5 x 1,8 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 135, T. XXVI 14;
Čečuk, Kamene, 184-185, 205, T. I 2
M-982
45. Nož
5,2 x 2,1 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 125, T. XXVI 3;
Čečuk, Kamene, 184-185, 187, 189,
204, T. I 5
M-843
46. Nož
4,7 x 1,5 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 155, T. XXVI 4;
Čečuk, Kamene, 184-185, 189, 209, T. I 6
M-906
47. Nož
6,3 x 1,8 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXVI 15;
Čečuk, Kamene, 184-186, 189, 200-201,
T. II 1
M-804
48. Nož
2,2 x 1,8 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 13
M-897
49. Nož
7 x 2,3 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 125, T. XXVII 11;
Čečuk, Kamene, 184-186, 203, T. III 10
M-848
50. Nož
4,1 x 1,3 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 83, T. XXVIII 5;
Čečuk, Kamene, 184-186, 197-198, T. VI 2
M-974
51. Nož
7,6 x 1,9 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 90, T. XXVIII 6;
Čečuk, Kamene, 184-185, 189, 198, T. VI 4
M-893
52. Nož
10 x 2,4 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 143, T. XXXIV 1;
Čečuk, Kamene II, 225, T. III 1
M-888
53. Nož
9 x 2,3 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 101, T. XXXIV 2;
Čečuk, Kamene II, 225, T. III 2
M-813

54. Nož
9,5 x 2,1 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 101, T. XXXIV 3;
Čečuk, Kamene II, 225, T. III 3
M-799
55. Nož
7,6 x 2,2 x 0,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 121, T. XXXV 2;
Čečuk, Kamene II, 225, T. IV 2
M-1010
56. Nož
7,2 x 1,5 x 0,2 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 134, T. XXXV 3;
Čečuk, Kamene II, 225, T. IV 3
M-937
57. Nož
8,5 x 1,7 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 121, T. XXXV 1;
Čečuk, Kamene II, 225, T. IV 1
M-1008
58. Nož
7,5 x 1,6 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 103, T. XXVII 9;
Čečuk, Kamene, 185, 189, 199, T. III 5
M-1015
59. Nož
5,2 x 2,4 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 80, T. XXVIII 3;
Čečuk, Kamene, 185-186, 189-190, 197,
T. IV 5
M-875
60. Nož
4,4 x 1,5 x 0,3 cm
- Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 20, T. XXXI 4
M-863
61. Nož
4,1 x 1,4 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 16
M-992
62. Nož
5,2 x 1,3 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 139, T. XXVIII 2;
Čečuk, Kamene, 186, 207 (piše T. IV 8
umjesto T. IV 3 i T. XXVII umjesto T.
XXVIII), T. IV 3
M-987
63. Nož
3,1 x 1,3 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, T. XXVIII 7;
Čečuk, Kamene, 186-187, 196, T. VI 1
M-1011
64. Nož
4,3 x 1,4 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 15
M-971
65. Nož
5,3 x 1,7 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 20, T. XXX 7
M-862
66. Nož
7,8 x 1,6 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXVII 10;
Čečuk, Kamene, 186-187, 190, 202, T. III 9
M-815
67. Nož

5,7 x 2 x 0,5 cm	M-1063
Mlađi neolitik	74. Nož
Novak, Markova V, 92, T. XXXIV 7;	7,8 x 1,8 x 0,3 cm
Čečuk, Kamene II, 225-226, T. III 6	Mlađi neolitik
M-854	Novak – Čečuk, Markova VI, 21; Čečuk,
68. Nož	Kamene III, 38, T. I 3
6,3 x 1,2 x 0,4 cm	M-1067
Mlađi neolitik	75. Nož
Novak, Markova V, 134, T. XXXV 5;	2,8 x 1,5 x 0,3 cm
Čečuk, Kamene II, 225-226, T. III 7	Mlađi neolitik
M-940	Novak – Čečuk, Markova VI, 21; Čečuk,
69. Nož	Kamene III, 38, T. II 5
5,7 x 2,3 x 0,5 cm	M-1081
Mlađi neolitik	76. Nož
Novak, Markova V, 207, T. XXXIV 9;	5,8 x 1,4 x 0,4 cm
Čečuk, Kamene II, 225-226, T. III 8	Mlađi neolitik
M-912	Novak, Markova II, 93, T. XXXII 9
70. Nož	M-1094
6,2 x 1,9 x 0,5 cm	77. Nož
Mlađi neolitik	3,9 x 1,1 x 0,3 cm
Novak, Markova V, 134, T. XXXV 4;	Mlađi neolitik
Čečuk, Kamene II, 225-226, T. IV 4	Novak – Čečuk, Markova VI, 25; Čečuk,
M-938	Kamene III, 38, T. III 6
71. Nož	M-1085
6,6 x 2,1 x 0,4 cm	78. Nož
Mlađi neolitik	9,4 x 2,6 x 0,4 cm
Novak, Markova V, 134, T. XXXV 6;	Mlađi neolitik
Čečuk, Kamene II, 225-226, T. IV 6	Novak – Čečuk, Markova VI, 21; Čečuk,
M-939	Kamene III, 38, T. I 1
72. Nož	M-1064
7,1 x 1,7 x 0,5 cm	79. Nož
Mlađi neolitik	4 x 1,5 x 0,3 cm
Novak, Markova V, 180, T. XXXIV 8;	Mlađi neolitik
Čečuk, Kamene II, 225-226, T. V 1	Neobjavljen
M-970	M-867
73. Nož	80. Nož
6 x 2 x 0,5 cm	6,8 x 1,9 x 0,7 cm
Mlađi neolitik	Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 111, T. XXXVI 2;	Novak – Čečuk, Markova VI, 27; Čečuk,
Čečuk, Kamene II, 225-226, T. V 3	Kamene III, 38, T. II 8

- M-1055
81. Nož-strugalica
8,1 x 3,2 x 0,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 90, T. XXVII 1;
Čečuk, Kamene, 184-185, 188, 198, T. II 6
M-892
82. Nož-strugalica
4 x 1,9 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 135, T. XXVI 7;
Čečuk, Kamene, 184-186, 188, 205, T. II 7
M-979
83. Nož-strugalica
3,2 x 1,8 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXVII 6;
Čečuk, Kamene, 184-186, 188, 200, T. III 3
M-965
84. Nož-strugalica
5 x 2,1 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXVI 12;
Čečuk, Kamene, 188, 201, T. II 2
M-816
85. Nož-strugalica
7,2 x 1,7 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 155, T. XXVI 11;
Čečuk, Kamene, 185, 188, 209-210, T. II 8
M-907
86. Nož-strugalica
2,4 x 1,6 x 0,2 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 125, T. XXVI 13;
Čečuk, Kamene, 185-186, 188, 204, T. I 7
M-847
87. Nož-strugalica
4,1 x 1,6 x 0,4 cm
- Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 125, T. XXVI 6;
Čečuk, Kamene, 185, 187-188, 203, T. II 3
M-846
88. Nož-strugalica
8,6 x 2,3 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXVI 8;
Čečuk, Kamene, 184-185, 188, 201, T. II 4
M-807
89. Nož-strugalica
4,1 x 1,5 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 96, T. XXVI 10;
Čečuk, Kamene, 185-186, 188, 199 (piše
T. XXVI 5 umjesto T. XXVI 10), T. II 5
M-853
90. Nož-strugalica
3,2 x 2,1 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 149, T. XXVII 2;
Čečuk, Kamene, 185, 188, 208, T. III 1
M-900
91. Nož-strugalica
3,2 x 1,8 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 80, T. XXVII 4;
Čečuk, Kamene, 185-188, 196, T. III 6
M-877
92. Nož-strugalica
2,2 x 1,6 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 135, T. XXVII 3;
Čečuk, Kamene, 185-186, 188, 205, T. III 2
M-980
93. Nož-strugalica
4 x 1,7 x 0,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 89, T. XXXIX 8

- M-1069
4,2 x 1,4 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 92, T. XXXVII 3;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 4
M-858
94. Nož-strugalica
3,9 x 1,8 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 190, T. XXXIII 5;
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. II 3
M-935
95. Nož-strugalica
4,6 x 2,1 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 190, T. XXXIII 6;
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. II 4
M-936
96. Nož-strugalica
4,5 x 1,1 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 107, T. XXXIII 7;
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. II 5
M-903
97. Nož-strugalica
4,4 x 1,8 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 211, T. XXXIII 8;
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. II 6
M-923
98. Nož-strugalica
3,7 x 1,6 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 154, T. XXXVII 12;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 2
M-817
99. Nož-strugalica
4,1 x 1,7 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 92, T. XXXVII 8;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 3
M-857
100. Nož-strugalica
4,2 x 1,4 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 92, T. XXXVII 3;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 4
M-858
101. Nož-strugalica
3,9 x 1,4 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 107, T. XXXVII 9;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 5
M-902
102. Nož-strugalica
4,5 x 1,6 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 92, T. XXXVII 4;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 7
M-856
103. Nož-strugalica
4,1 x 1,8 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 180, T. XXXVII 15;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 8
M-969
104. Nož-strugalica
3,7 x 2 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 171, T. XXXVII 13;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 9
M-1003
105. Nož-strugalica
4,4 x 1,7 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 159, T. XXXVII 17;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 10
M-919
106. Nož-strugalica
3,7 x 2 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, T. XLIII 2; Čečuk,

Kamene II, 226, 228, T. VII 11
M-927

107. Nož-strugalica
4 x 1,7 x 0,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 190, T. XXXVII 16;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 12
M-913

108. Nož-strugalica
3,8 x 2,1 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 154, T. XXXVII 11;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VIII 1
M-818

109. Nož-strugalica
3,2 x 1,5 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 92, T. XXXVII 6;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VIII 2
M-859

110. Nož-strugalica
3,6 x 2,1 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 107, T. XXXVII 10;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VIII 3
M-901

111. Nož-strugalica
3,4 x 1,6 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 92, T. XXXVII 7;
Čečuk, Kamene II, 226, T. VI 8
M-855

112. Nož-strugalica
3,9 x 1,4 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 25; Čečuk,
Kamene III, 37-38, 41, T. I 11
M-1096

113. Nož-strugalica
4,5 x 1,9 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 15; Čečuk,
Kamene III, 38, T. I 13
M-1047

114. Nož-strugalica
4,2 x 1,7 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 25; Čečuk,
Kamene III, 41, T. I 10
M-1057

115. Nož-strugalica
3,9 x 1,8 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 14; Čečuk,
Kamene III, 41, T. I 12
M-1065

116. Nož-strugalica
3,5 x 1,8 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 80, T. XXXI 9
M-1060

117. Nož-strugalica
3,5 x 1,8 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 63, T. XXIX 9
M-1090

118. Nož-strugalica
4 x 1,5 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 20, T. XXX 6
M-861

119. Nož-strugalica
1,9 x 2,5 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 93, T. XXXI 8
M-1099

120. Nož-strugalica
5,8 x 1,5 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 143, T. XXXIV 5;
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. III 4
M-889
121. Nož-strugalica
5,8 x 4,6 x 1,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 180, T. XXXIV 6;
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. III 5
M-968
122. Nož-strugalica
4,9 x 1,4 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 1
M-898
123. Nož-strugalica
5 x 1,7 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. IV 5
M-1009
124. Nož-strugalica
6,8 x 1,9 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 111, T. XXXVI 1;
Čečuk, Kamene II, 225-226, 228, T. V 2
M-1005
125. Nož-strugalica
5,6 x 1,4 x 0,2 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 159, T. XXXVII 14;
Čečuk, Kamene II, 226, 228, T. VII 1
M-920
126. Nož-strugalica
4,6 x 1,5 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 171, T. XXXVI 6;
Čečuk, Kamene II, 226, T. VI 6
- M-1004
127. Nož-strugalica
4,9 x 1,4 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 2
M-997
128. Nož-strugalica
4,9 x 1,7 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, 89, T. XXIX 7
M-1049
129. Strugalica
4,2 x 4,2 x 1,3 cm
Stariji neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. II 12
M-1118
130. Strugalica
4,6 x 4 x 0,5 cm
Stariji neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, 47, T. II 14
M-1115
131. Strugalica
3 x 3,1 x 0,5 cm
Stariji neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. IV 9
M-1117
132. Strugalica
2,6 x 2,9 x 0,5 cm
Stariji neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. IV 10
M-1123
133. Strugalica
3 x 1,7 x 0,6 cm
Stariji neolitik

Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. V 9

M-1120

134. Strugalica

3,2 x 1,9 x 0,7 cm

Stariji neolitik

Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. V 10

M-1121

135. Strugalica

3,1 x 1,5 x 0,5 cm

Stariji neolitik

Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. V 12

M-1116

136. Strugalica

1,2 x 1,5 x 0,2 cm

Stariji neolitik

Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. V 15

M-1119

137. Strugalica

3,4 x 2,6 x 0,6 cm

Stariji neolitik

Novak – Čečuk, Markova VI, 20; Čečuk,
Kamene III, 42, T. II 11

M-1122

138. Strugalica

7 x 4,7 x 1,3 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 148-149, T. XXVIII
10; Čečuk, Kamene, 187, 209, T. V 1

M-795

139. Strugalica

13,6 x 4,5 x 1,4 cm,

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 148-149, T. XXVIII
9; Čečuk, Kamene, 187-188, 208-209, T.
V 2

M-793

140. Strugalica

5,2 x 4,6 x 0,2 – 0,6 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 211, T. XXXIX 7;
Čečuk, Kamene II, 229, T. VIII 7

M-796

141. Strugalica

9,7 x 6 x 0,2 – 1 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 211, T. XL 3; Čečuk,
Kamene II, 229, T. X 3

M-806

142. Strugalica

5,3 x 3,7 x 0,1 - 0,6 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 207, T. XXXIX 5;
Čečuk, Kamene II, 229-230, T. IX 4

M-911

143. Strugalica

5,3 x 3 x 1 cm

Mlađi neolitik

Novak - Čečuk, Markova VI, 27; Čečuk,
Kamene III, 42, 45, T. V 1

M-1144

144. Strugalica

4,8 x 2,8 x 0,8 cm

Mlađi neolitik

Novak - Čečuk, Markova VI, 27; Čečuk,
Kamene III, 42, T. II 13

M-1147

145. Strugalica

5,4 x 4,2 x 0,4 – 1,3 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 198, T. XXXIX 1;
Čečuk, Kamene II, 230, T. IX 1

M-932

146. Strugalica

4,8 x 2,9 x 0,9 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 198, T. XXXIX 6;

Čečuk, Kamene II, 230, T. VIII 6

M-933

147. Strugalica

4 x 3,2 x 1,2 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova, 18, T. XXII 11

M-1149

148. Strugač

3,4 x 2,1 x 0,4 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII

umjesto T. XLII), T. XLII 1; Čečuk,

Kamene II, 234, T. XIII 1

M-1101

149. Strugač

2,2 x 2,5 x 0,4 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII

umjesto T. XLII), T. XLII 6; Čečuk,

Kamene II, 234, T. XIII 6

M-1102

150. Strugač

2,9 x 1,5 x 0,5 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII

umjesto T. XLII), T. XLII 4; Čečuk,

Kamene II, 234, T. XIII 4

M-1103

151. Strugač

2,8 x 0,8 x 0,5 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII

umjesto T. XLII), T. XLII 3; Čečuk,

Kamene II, 234, T. XIII 3

M-1105

152. Strugač

2,9 x 2 x 0,5 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 164 (piše T. XLIII

umjesto T. XLII), T. XLII 2; Čečuk,

Kamene II, 234, T. XIII 2

M-1109

153. Strugač

1,9 x 2,8 x 0,4 cm

Stariji neolitik

Novak, Markova V, 168 (piše T. XLIII

umjesto T. XLII), T. XLII 9; Čečuk,

Kamene II, 234, T. XIII 9

M-1112

154. Strugač

5,3 x 4,9 x 0,9 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 103, T. XXIX 3;

Čečuk, Kamene, 188, 190, 200, T. VI 8

M-1014

155. Strugač

4,2 x 2 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, T. XXIX 11; Čečuk,

Kamene, 188-190, 206 (piše T. XXIX 3

umjesto T. XXIX 11), T. VII 3

M-977

156. Strugač

3,3 x 2,6 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 80, T. XXVIII 8;

Čečuk, Kamene, 188, 197, T. VI 3

M-874

157. Strugač

4,8 x 2,8 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 80, T. XXIX 1;

Čečuk, Kamene, 188, 197, T. VI 6

M-873

158. Strugač

4,1 x 3,1 x 0,6 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 149, T. XXIX 5;

Čečuk, Kamene, 188, 208, T. VII 5

M-899

159. Strugač

3,3 x 2 x 0,3 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 83, T. XXVIII 4;

Čečuk, Kamene, 188-189, 198, T. VI 5

M-975

160. Strugač

2,9 x 2,7 x 0,6 cm

Mlađi neolitik

Čečuk, Kamene, 188-189, 202, T. VII 1

M-967

161. Strugač

4,5 x 3,4 x 1,1 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 149, T. XXIX 6;

Čečuk, Kamene, 188, 208, T. VII 9

M-983

162. Strugač

5,3 x 2,8 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 135, T. XXIX 4;

Čečuk, Kamene, 188-189, 206, T. VII 2

M-976

163. Strugač

2,6 x 2,8 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 139, T. XXIX 8;

Čečuk, Kamene, 189, 207, T. VII 8

M-988

164. Strugač

2,2 x 2,2 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 20, T. XXX 8

M-860

165. Strugač

5,3 x 3,3 x 0,7 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova II, T. XXXIII 8

M-1066

166. Strugač

4,1 x 1,2 x 0,3 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova IV, 155, T. XXIX 10;

Čečuk, Kamene, 188-189, 210, T. VII 7

M-908

167. Strugač

3,7 x 1,9 x 0,4 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 154 (piše T. XLII

umjesto T. XLIII), T. XLIII 3; Čečuk,

Kamene II, 230-231, T. VIII 4

M-805

168. Strugač

3,4 x 2,2 x 0,6 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 101 (piše T. XLII

umjesto T. XLIII), T. XLIII 4; Čečuk,

Kamene II, 231, T. VII 6

M-808

169. Strugač

5 x 2,2 x 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak – Čečuk, Markova VI, 21; Čečuk,

Kamene III, 45, T. II 1

M-1078

170. Strugač

4,5 x 1,8 x 0,7 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova III, T. XXX 8

M-800

171. Strugač

7,6 x 2,9 x 0,8 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova III, 159, T. XXIX 3
M-880

172. Strugač
4,8 x 2,6 x 0,8 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova II, T. XXXIII 9
M-1080

173. Strugač
5,1 x 2,4 x 0,6 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova II, T. XXXIII 10
M-1056

174. Svrđlo
7,5 x 2,4 x 0,8 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 85, T. XXXVI 7;
Čečuk, Kamene II, 231-232, T. V 7
M-871

175. Svrđlo
7,4 x 2,6 x 1 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 207, T. XXXIX 4;
Čečuk, Kamene II, 231-232, T. VI 1
M-910

176. Svrđlo
7 x 1,7 x 0,1 – 0,7 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 143, T. XXXVII 1;
Čečuk, Kamene II, 231-232, T. VI 3
M-890

177. Svrđlo
7,4 x 1,9 x 0,3 – 0,5 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 143, T. XXXVI 4;
Čečuk, Kamene II, 231-232, T. VI 2
M-891

178. Svrđlo
5,5 x 1,7 x 0,3 – 0,5 cm

Mlađi neolitik

Novak, Markova V, 159, T. XXXVII 2;
Čečuk, Kamene II, 231-232, T. VI 4
M-922

179. Svrđlo
5,3 x 2,2 x 0,7 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova III, 118, T. XXIX 5
M-879

180. Svrđlo
7,5 x 1,6 x 0,7 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova III, T. XXX 6
M-884

181. Svrđlo
4,3 x 1,2 x 0,4 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 20, T. XXX 4
M-866

182. Svrđlo
5,1 x 1,4 x 0,6 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova III, T. XXX 4
M-928

183. Svrđlo
6,2 x 1,5 x 0,5 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova III, T. XXX 5
M-929

184. Svrđlo
4,1 x 1 x 0,4 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova III, T. XXX 14
M-995

185. Svrđlo
3,9 x 0,9 x 0,3 cm
Mlađi neolitik

Novak, Markova II, 74, T. XXXII 5

- M-868
186. Svrđlo
5,8 x 1,9 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 159, T. XXXVI 8;
Čečuk, Kamene II, 231-232, T. VI 5
M-921
187. Srp
4,8 x 1,8 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 27; Čečuk,
Kamene III, 46, T. I 6
M-1088
188. Srp
3,3 x 1,5 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak – Čečuk, Markova VI, 21; Čečuk,
Kamene III, 46, T. III 4
M-1092
189. Srp
3 x 1,4 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 67, T. XXVII 7;
Čečuk, Kamene, 185, 190, 196 (piše T.
XXVII 4 umjesto T. XXVII 7), T. III 4
M-1013
190. Srp
3 x 1,5 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 125, T. XXVII 8;
Čečuk, Kamene, 185, 190, 204, T. III 7
M-845
191. Srp
5,4 x 1,7 x 0,2 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 111, T. XXXVI 3;
Čečuk, Kamene II, 227, T. V 4
M-1006
192. Pilica
3,6 x 1,7 x 0,3 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXVII 5;
Čečuk, Kamene, 186, 190, 200, T. III 8
M-964
193. Pilica
6,2 x 2 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 80, T. XXVIII 1;
Čečuk, Kamene, 186, 190, 196-197, T.
IV 4
M-876
194. Pilica
6,7 x 2,6 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 85, T. XXXVI 5;
Čečuk, Kamene II, 232, T. V 5
M-872
195. Pilica
6,2 x 1,9 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, T. XXXIII 3
M-1098
196. Dlijeto
6,4 x 2,5 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 190, T. XXXVII 5;
Čečuk, Kamene II, 232, T. VI 7
M-934
197. Strelica
4,4 x 2,9 x 1,1 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 139, T. XXX 2;
Čečuk, Kamene, 190, 207, T. VIII 1
M-991
198. Strelica
3,4 x 1,6 x 0,4 cm
Mlađi neolitik

- Novak, Markova IV, 135, T. XXIX 12;
Čečuk, Kamene, 190, 206, T. VII 6
M-981
199. Sjekirica
4,4 x 3,2 x 2,2 cm
Stariji neolitik
Novak, Markova V, 168, T. XXXIX 2;
Čečuk, Kamene II, 234-236, T. IX 3
M-1111
200. Sjekirica
10,5 x 4,7 x 2,1 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXIX 8; Čečuk,
Kampinijen, 88-93, 96, 98, T. I 1, 2;
Čečuk, Kamene II, 222
M-789
201. Šiljak
5,2 x 2,5 x 0,9 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, 159, T. XXIX 2
M-895
202. Šiljak
4,3 x 2 x 0,9 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 139, T. XXIX 13;
Čečuk, Kamene, 191, 207, T. VIII 6
M-989
203. Šiljak
4,2 x 1,9 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 80, T. XXX 4;
Čečuk, Kamene, 191, 197, T. VIII 9
M-878
204. Strugač
9 x 3,8 x 0,4 – 1,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 101, T. XL 1; Čečuk,
Kamene II, 232-233, T. X 1
M-798
205. Strugač
8,8 x 3,5 x 1,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 101, T. XL 2; Čečuk,
Kamene II, 232-233, T. X 2
M-797
206. Dorađena jezgra
14,5 x 6,8 x 0,5 – 3,6 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 154, T. XLI 1;
Čečuk, Kamene II, 233, T. XII 1
M-790
207. Dorađena jezgra
9,1 x 4,7 x 0,7 – 1,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 154, T. XLI 2;
Čečuk, Kamene II, 233, T. XII 2
M-1151
208. Bodež
14,2 x 5,2 x 2,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova V, 101, T. XXXVIII 1;
Čečuk, Kamene II, 222, 227-228, T. XI 1
M-1145
209. Odbojak
3,7 x 1,2 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, T. XXX 11
M-930
210. Odbojak
6 x 3,7 x 0,8 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXX 1;
Čečuk, Kamene, 191, 202, T. VIII 3
M-812
211. Odbojak
2,3 x 2,5 x 0,4 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 125, T. XXX 5;

Čečuk, Kamene, 191, 203, T. VIII 4
M-849

212. Odbojak
4,1 x 1,8 x 0,5 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 135, T. XXX 3;
Čečuk, Kamene, 191, 206, T. VIII 8
M-984

213. Odbojak
5,9 x 2,5 x 1,8 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, 118, T. XXIX 1
M-994

214. Odbojak
4,2 x 3,8 x 0,2 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 139, T. XXIX 15;
Čečuk, Kamene, 191, 208, T. VIII 10
M-990

215. Odbojak
3,5 x 1,9 x 0,8 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova IV, 113, T. XXIX 14;
Čečuk, Kamene, 191, 202, T. VIII 7
M-966

216. Odbojak
4,2 x 1,4 x 0,8 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova II, T. XXX 3
M-865

217. Odbojak
4,2 x 2,2 x 0,7 cm
Mlađi neolitik
Novak, Markova III, 118, T. XXIX 6
M-996

Sl. 1 Kat. br. 1 – 28

Sl. 2 Kat. br. 29 – 56

Sl. 3 Kat. br. 57 – 91

Sl. 4 Kat. br. 92 – 128

Sl. 5 Kat. br. 129 – 147

Sl. 6 Kat. br. 148 – 173

Sl. 7 Kat. br. 174 – 198

Sl. 8 Kat. br. 199 – 217

CHERT ARTIFACTS FROM MARKOVA CAVE IN COLLECTION OF TERRESTRIAL ARCHAEOLOGY OF HVAR HERITAGE MUSEUM – CATALOG LIST

Summary

In the Collection of Terrestrial Archaeology of the Hvar Heritage Museum, some of the artifacts originate from Hvar's cave archaeological sites, significant prehistoric sites primarily known for ceramic finds from the Late Neolithic, specifically the Hvar culture. However, among the artifacts from Markova Cave in the Collection, the items made of chert are most represented.

The introductory part of the paper summarizes the results of research in Markova Cave and the basic characteristics of the artifacts based on published reports by Grga Novak and Božidar Čečuk, who explored Markova Cave during the second half of the 20th century. It describes the process of acquisition and professional processing of the material at the Museum and compares the number of artifacts in the Collection with the number of the published artifacts.

The catalog list, as a document of professional work in processing museum objects, systematizes in one place all the chert artifacts from Novak's excavations of Markova Cave in the Collection, with the aim of their further study and presentation. It provides an insight into a part of the museum's holdings, making this important segment of the material culture of the Hvar Neolithic more accessible and increasing awareness of their value among the wider public. The catalog includes 217 items. They are classified typologically and chronologically. Knives predominate, followed by knife-raclettes, raclettes, scrapers, drills, sickles, saws, chisels, arrowheads, cleavers, other tools, a dagger, and flakes. A smaller number of items date to the Early Neolithic, during the Impresso culture. The majority of the items date to the Late Neolithic, during the Hvar culture.

Keywords: *Hvar Heritage Museum; Collection of Terrestrial Archaeology; Markova Cave; chert artifacts; catalog list*